

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ผลของผงรากละกอกต่อต่อมน้ำนมของหนูขาว	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวเกศินี ทศวารจันทร์	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาชีววิทยา	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รศ. สาลิกา อริชชาติ	ประธานกรรมการ
	รศ. เพทาย พงษ์เพ็ญจันทร์	กรรมการ
	อ. ดร. กนกพร แส่นเพชร	กรรมการ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาผลของสารละลายด้วยน้ำจากผงรากละกอกในหนูขาวระยะให้นม โดยป้อนน้ำกลั่นและสารละลายด้วยน้ำจากผงรากละกอกขนาด 400 500 และ 1,000 มก./กก./วัน วันละสองครั้ง เป็นเวลา 15 วัน 21 วันและ 30 วัน ดูผลจากน้ำหนักต่อมน้ำนม เส้นผ่าศูนย์กลางของ alveoli ในต่อมน้ำนม ระดับของอัลคาไลน์ฟอสฟาเตส activity โปรตีนในต่อมน้ำนมและปริมาณโปรแลกตินในซีรัม

ผลการทดลองพบว่าการให้สารละลายด้วยน้ำจากผงรากละกอกในหนูระยะให้นมเป็นเวลา 15 วันสามารถกระตุ้นการสร้างและหลั่งน้ำนมได้ โดยเฉพาะที่ขนาด 400 และ 500 มก./กก./วัน มีผลเพิ่มน้ำหนักต่อมน้ำนม ความยาวเส้นผ่าศูนย์กลาง alveoli ของต่อมน้ำนม ระดับของอัลคาไลน์ฟอสฟาเตส activity โปรตีนในต่อมน้ำนมและปริมาณโปรแลกตินในซีรัม

การให้เป็นเวลา 21 วันสามารถกระตุ้นการสร้างและหลั่งน้ำนม โดยเฉพาะที่ขนาด 400 มก./กก./วัน มีผลเพิ่มน้ำหนัก ต่อมน้ำนม ระดับของอัลคาไลน์ฟอสฟาเตส activity โปรตีนในต่อมน้ำนมและปริมาณโปรแลกตินในซีรัม แต่ทุกขนาดไม่มีผลต่อความยาวเส้นผ่าศูนย์กลาง alveoli ของต่อมน้ำนม

ส่วนการให้เป็นเวลา 30 วันมีแนวโน้มกระตุ้นการสร้างและหลั่งน้ำนมแต่ไม่มีผลต่อ น้ำหนักต่อมน้ำนม ความยาวเส้นผ่าศูนย์กลาง alveoli ของต่อมน้ำนม ระดับของอัลคาไลน์

ฟอสฟาเตส activity โปรตีนในต่อมน้ำนมและปริมาณ โปรแลกตินในซีรัมเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม

สรุปได้ว่าสารละลายด้วยน้ำจากผงรากละกอกที่ให้แก่หนูระยะให้นมเป็นเวลา 15 และ 21 วันนั้นขนาดที่เหมาะสมคือ 400 มก./กก./วัน สามารถกระตุ้นการสร้างและหลั่งน้ำนมได้ โดยไปมีผลเพิ่มน้ำหนักต่อมน้ำนม ความยาวเส้นผ่าศูนย์กลางของ alveoli ระดับของอัลคาไลน์ฟอสฟาเตส activity โปรตีนในต่อมน้ำนมและปริมาณ โปรแลกตินในซีรัม

Thesis Title	Effect of <i>Carica papaya</i> Linn. Root Powder on Mammary Gland of Albino Rat	
Author .	Ms. Gasinee Tossawanchuntra	
M. S.	Biology	
Examining Committee	Assoc. Prof. Salika Aritajat	Chairman
	Assoc. Prof. Petai Pongpiachan	Member
	Lect. Dr. Kanokporn Saenphet	Member

Abstract

The effects of aqueous solution of dry powder of *Carica papaya* root (CP) on lactation of rats were studied by feeding the lactating rats with distilled water and the solution of CP at doses of 400, 500 and 1,000 mg/kg/day twice a day for 15, 21 and 30 days. The weight of mammary gland, alveoli diameter of mammary gland, the level of alkaline phosphatase activity, total protein in mammary gland and serum prolactin were determined.

The results showed that rats fed with CP for 15 days, especially at doses 400 and 500 mg/kg/day, could activate lactation by increasing the average weight of mammary gland, alveoli diameter, the level of alkaline phosphatase activity, total protein in mammary gland and serum prolactin.

If they were fed for 21 days, especially at 400 mg/kg/day, lactation was activated by increasing the average weight of mammary gland, the level of alkaline phosphatase activity, total protein in mammary gland and serum prolactin. However, there was no effect on the alveoli diameter at all concentrations.

For rats fed with CP for 30 days, there was a tendency in activating lactation but did not show any significant effect in weight of mammary gland, alveoli diameter, the level of

alkaline phosphatase activity, total protein in mammary gland and serum prolactin compared to the control rats.

It was concluded that feeding the lactating rats with CP for 15 and 21 days, especially at the dose of 400 mg/kg/day, could activate lactation by increasing the weight of mammary gland, alveoli diameter, the level of alkaline phosphatase activity, total protein in mammary gland and serum prolactin.